

Seletuskiri haridus- ja teadusministri käskkirja „Haridus- ja Teadusministri 16. novembri 2023. a. käskkirja nr 306 "Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse „Täiskasvanuhariduse arendamine ja mitteformaalsete õppimisvõimaluste pakkumine“ (edaspidi VÕTI) elluviimiseks" muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Käskkirjaga muudetakse haridus- ja teadusministri 16. novembri 2023. a käskkirja nr 306 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse „Täiskasvanuhariduse arendamine ja mitteformaalsete õppimisvõimaluste pakkumine (edaspidi VÕTI)“ elluviimiseks“.

Muudatus on tingitud meetme eelarve vähendamisest ning vajadusest täpsustada VÕTI TATi tegevuse 2.2.3. partnerite osa. Parema arusaadavuse huvides kehtestatakse käskkirja lisa 1 uue terviktekstina.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi kõrghariduspoliitika ja elukestva õppe osakonna täiskasvanuhariduse valdkonna programmijuht Kairi Lõuk (kairi.louk@hm.ee, telefon: 735 0209) ja strateegia- ja finantsosakonna välisvahendite juht Inge Oopkaup (inge.oopkaup@hm.ee, telefon: 735 0279).

Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Haridus- ja Teadusministeeriumi õiguspoliitika osakonna õigusnõunik Kadi Mölder (kadi.molder@hm.ee, telefon: 735 0234)

2. Sisu ja võrdlev analüüs

Vahendite suunamine kaitsevaldkonda toob kaasa VÕTI TAT eelarve vähenemise 10% võrra. Sellega seoses on tehtud ettepanek Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava prioriteedi „Sotsiaalsem Eesti“ erieesmärgi (g) „edendada elukestvat õpet, eelkõige kõigile kättesaadavaid paindlikke oskuste täiendamise ja ümberõppe võimalusi, võttes arvesse ettevõtlus- ja digioskusi, paremini prognoosida muutusi ja uusi vajalikke oskusi tööturu vajaduste põhjal, hõlbustada karjäärialaseid üleminekuid ning soodustada ametialast liikuvust“ eelarve ning vastavate näitajate sihttasemete vähendamiseks, mis ei ole veel Euroopa Komisjoni poolt kinnitatud. Tegevuste tulemuslikuks elluviimiseks, viivituste vältimiseks ning halduskoormuse mõistlikkuse tagamiseks tehakse käesolevalt muudatused nii TAT eelarves, näitajates kui partnerluse tingimustes. Eelarve ja näitajatega seotud muudatused kehtestatakse tingimusel, kui Euroopa Komisjon kiidab heaks rakenduskava muudatused. Kui Euroopa Komisjoni heakskiitu käskkirja muudatuste kehtestamise momendiks ei ole, jäetakse käesolevast eelnõust nimetatud muudatused välja.

Punktis 3.3 korrigeeritakse meetmete nimekirja väljundnäitajaid samas proportsioonis eelarve vähendamisega. Näitaja „Täiskasvanute mitteformaalõppes osalenute arv (osalemiskord)“ uus sihttase 2029 a. on 55731 ning näitaja „Täiskasvanute mitteformaalõppes osalenute arv sotsiaalvaldkonnas (osalemiskord)“ uueks sihttasemeks on 1869.

Vastavalt muudetakse ka TAT spetsiifilisi näitajaid. Uus sihttase näitajal „Täiskasvanute mitteformaalõppes osalenute arv (osalemiskord)“ on 2029. a 52731, näitajal Täiskasvanute mitteformaalõppes osalenute arv sotsiaalvaldkonnas (osalemiskord)“ 1869 ning näitajal „Täiskasvanute mitteformaalõppes osalenute arv (mikrokvalifikatsiooniõppes osalenute arv, osalemiskord)“ 3000. Enam vähendatakse mikrokvalifikatsiooniõppes osalenute arvu (varasemalt 6000). Mikrokvalifikatsiooniõppe regulatsioon täiskasvanute koolituse seaduses jõustus kavandatud hiljem, mistõttu õppe läbiviimine riikliku täienduskoolituse tellimuse edaspidi RKT) osana käivitatakse alles 2025. aastal. Arvestades mikrokvalifikatsiooniõppe pikkust ning õppeasutuste valmisolekut seda RKT tellimuse raames pakkuda, on realistlik jõuda kuni 3000 õppijani.

Punkti 5.3 sõnastuse muudatusega luuakse võimalus kaasata tööandjate suunal läbiviidavate elukestva õppe populariseerimise ja hoiakute kujundamise tegevustesse rohkem kui üks partner.

Partneri konkursile oodatakse tööandjate, ettevõtete või personalitöö katuseorganisatsioone, millel on varasem kogemus koostööalgatuste koordineerimisel ning haridus- või sotsiaalvaldkonna tegevuste/projektide elluviimisel. Võimalike partneriks sobivate katusorganisatsioonide liikmeskondade profiil on mõnevõrra erinev ning mitme partneri kaasamine võimaldab jõuda võimalikult mitmekesise ja laia hulga tööandjateni. Tekib võimalus suunata suuremat hulka ettevõtteid ja organisatsioone võtma enam vastutust töötajate oskuste puudujääkide hindamise ja pideva oskuste edendamise eest ning toetada töötajate õppimist.

Partneri(te) konkursi tingimustes võidakse ette näha mitme partneri kaasamine ka partnerlusena, kus partnerite vaheline ülesannete jaotus ja töökorraldus on taotlemise ajaks kokku lepitud ning mitu partnerit esitavad ühise taotluse. Konkursi tingimused ja kord kinnitatakse haridus- ja teadusministri kantsleri käskkirjaga. Vältimaks olukorda, kus konkursi luhtumise tõttu ei saa partnerit kaasata ja tegevusi ellu viia, luuakse võimalus läbirääkimiste teel partneri leidmiseks. Läbirääkimisi alustatakse partnerluskonkursile taotluse esitanud organisatsiooniga, mille liikmeskond hõlmab erialaliite ja tööandjaid eri tegevusvaldkondadest.

Punktis 7 vähendatakse TAT tegevuste eelarvet seoses vahendite suunamisega kaitsevaldkonda.

TAT tegevuste eelarve väheneb 7 842 010 euro võtta, tegevuste elluviimiseks ja tulemuste saavutamiseks on eelarve 70 578 090 eurot, sellest 49 404 663 moodustab Euroopa Liidu toetus ning 21 173 427 riiklik kaasfinantseering.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vastab Euroopa Liidu õigusele ja on kooskõlas riigisiseste õigusaktidega.

4. Eelnõu mõjud

Käskkirja punkti 5.3. sõnastuse muudatusega luuakse võimalus, et kaasata võib rohkem kui ühe partneri. Laiem ring partnereid võimaldab jõuda suurema hulga tööandjateni, kellel kujuneb parem arusaam täiskasvanuhariduse võimalustest ning kes annavad suurema panuse töötajate oskuste arendamisse.

Eelnõuga vähendatakse sekkumise eelarvet, tegevuste väljundnäitajate sihttasest ning luuakse võimalus laiapõhjalisemaks partnerluseks. Eelnõuga ei muudeta sekkumise eesmärke, tegevusi ja tulemusi, siis ei kaasne eelnõuga olulisi mõjusid järgnevates valdkondades: 1) sotsiaalne mõju, sealhulgas demograafiline mõju; 2) mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele; 3) mõju majandusele; 4) mõju elu- ja looduskeskkonnale; 5) mõju regionaalarengule.

Käskkirja rakendamisega ei kaasne täiendavaid kulusid riigieelarvele, seega ei kaasne olulist mõju riigiasutustele ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele. Käskkirja eelnõuga ei muudeta horisontaalsete teemade käsitlemist, seega ei kaasne eelnõuga mõjusid ka horisontaalsetele teemadele.

5. Käskkirja kehtivus

Käskkiri hakkab kehtima üldises korras.

6. Eelnõu koostöölastamine

Eelnõu esitati koostöölastamiseks Rahandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele, kes koostöölastasid muudatused vaikimisi.